

Puhdas osaamattomuus kampittaa luovaa alaa!

Tuottaja **Noora Kiili** sanoo sen ääneen: olisiko liikaa vaadittu, että julkisesta yritystukirahoituksesta päättävät ihmiset tuntisivat luovan alan liiketoimintalogiikat.

Kotkan – Haminan seudun kehittämissyhtiö Cursorin projektipäällikkönä toimiva Kiili ottaa kantaa suomalaiseen lainkirjaimen – ei hengen – noudattamiseen. Kannattavaa liiketoimintaa luovalla alalla rakentava yrittäjä joutuu edelleen liian usein seinää vasten viimeistään hakiessaan julkista rahoitusta seutukuntansa Elinkeino-, liikenne- ja ympäristö- eli ELY-keskuksista ja vain siksi, että luovan alan yrittäjyys on virkamiehille vierasta.

– Jos luovan alan yrittäjän pitää jo lähtökouppissaan esittää kannattavuuslaskelma seuraavalle viidelle vuodelle, se ei onnistu. Eikä se tarkoita sitä, ettei yritys voisi menestyä. Tämä on yksi selvä epäkohta.

Luovien alojen yritystoiminta ei periaatteessa poikkea perinteisemmistä pienyritystoimialoista, ja valmiita rahoitusinstrumenttejäkin on jo olemassa. Vain tietoa puuttuu. Kiili kaipaa hyvää selittävää tutkimusaineistoa, missä rinnastetaan tämän vähän omituiselta vaikuttava luovan alan yrittäjän ansaintalogiikkaa muuhun yritystoimintaan.

– Pitää tehdä näkyväksi, mistä liikevaihto tulee ja mitä tälle yritykselle tarkoittaa investointivaihe, Kiili heittää haasteen niin luovien alojen kehittäjäorganisaatioille, ministeriöille kuin hankkeiden koordinoijille.

Paljonko oli paperiteollisuuden työpaikan hinta?

Tulevaisuuden tutkijoille Kiili heittää niinikään haasteen. Hän uskoo, että kulttuurin ja luovien alojen kehittämistä palvelisi nyt tutkimus, joka tekisi näkyväksi muiden elinkeinoalojen menestystarinat kuolemanlaaksoineen ja kasvuun johtaneine tärkeine ratkaisuihineen ja käännekohtineen. Vertailemalla toimialoja tulisi suhteellisuudetkin näkyviksi.

”Euroopan unionin eli yhteisten verorahojen erilaiset rahoitusinstrumentit on tehty sitä varten, että yritykset pystyvät ylläpitämään kilpailukykyään. Suomessa tulkitsemme oman edun vastaisesti yhteistä lakia ja rakennamme ylimääräisiä vaikeuksia arjen työhön”, sanoo tuottaja Noora Kiili.

”Muissa Euroopan maissa asioita hoidetaan oma etu edellä. Miksi ei Suomessa?”

– Mikä on ollut logistiikka-alan työpaikan hinta? Entä paperiteollisuuden työpaikan hinta? Olen vakuuttunut, että osaamiseen perustuvan pienyrityksen työpaikan hinta on vain murto-osa.

– Tällaista talous- ja kansantaloustutkimusta on paljon. Tarvitsen sieltä rinnastavaa ja soveltavaa tietoa, jonka kanssa voin mennä valtuustosalin ja ELY-keskukseen osoittaakseni, että edustamani toimiala ja asiakasyritykset ovat nyt samassa vaiheessa kuin missä elektroniikkateollisuus oli 15 vuotta sitten. Haluan pystyä sanomaan perustellusti, että panostaminen luovan alan yritysten kansainvälistymiseen luo työpaikkoja ja kuinka paljon.

Rahoitusratkaisuja haettaessa arjen solmukohdista auttaa yli mainitun tutkimustiedon ja liiketoimintamallien ymmärtämisen lisäksi erilaisuuden sietokyky. Kiili huomauttaa, että jos se luovan alan kaveri tulee ELY-keskukseen tukka sekaisin ja täryyttää välillä voimasanan, se ei tarkoita, ettei hän olisi kovan tason bisnesmies.

– Nämä ovat kuitenkin niitä arjen haasteita, joihin jatkuvasti törmää.

Suomen EU-byrokratia on kotikutoista

Kompastuskiviä riittää muitakin. Valtaosa niistä voisi Kiilin näkemyksen mukaan välttää pelkällä tahdolla ja ymmärryksellä. Luovien alojen hanke-toimijoiden ja kehittäjien Pieniä Ihmeitä -tapahtumassa ollut ELY-keskuksen edustaja huomautti käytyn yleisen keskustelun aikana, että heidän kätensä

ovat sidotut lakiin. Rahoitusta valvovat viranomaiset pitävät huolen siitä, että yritystuet myönnetään pilkulleen lain mukaan. Siksi esimerkiksi kotimaan markkinointiin ei tukea sitä kaipaavalle luovan alan yrittäjälle voi antaa.

– Olen ymmärtänyt, että tässä tulkitaan nyt kilpailun vääristämisen periaatteita, Kiili muotoilee ja kivahtaa: – Kuulkaas. Kissan karvat!

– Euroopan unionin eli meidän yhteisten verorahojen erilaiset rahoitusinstrumentit on tehty sitä varten, että meidän yritykset saavat siitä hyvää. Siitä riippuu Euroopan kilpailukyky, Suomen kilpailukyky ja maakuntien kilpailukyky. Suomen edustama byrokratia on kotitekoista! Olemme niin tunnollisia ja siksi ylitulkitsemme oman edun vastaisesti yhteistä lakia. Sitä kautta rakennamme ylimääräistä vaikeutta arjen työskentelyyn. Muissa maissa ihan varmasti lähdetään oma etu edellä. Miksi Suomessa ei sitä osata? Kuka siitä hyötyy, että joudumme palauttamaan unionin yhteiseen pottiin rahoja, jotka meillä on ollut täällä mahdollisuus itse myöntää ja käyttää, Kiili suomentaa.

Tautiin on selkeä parannuskeino: Kiili perää rahoittajilta nykyistä parempaa riskinottoa.

– Virkavirheen pelko täytyy koneistosta poistaa. Turhat rahankäytön linjaukset pitää purkaa ja luottaa aluerahoittajien näkemyksiin, kun heillä on vastassa hyvä projekti, jota kannattaa tukea, luova vihainen nainen täryyttää tyynesti.

Pieniä Ihmeitä -tapahtuman järjestäjät

Luova Suomi
Maaseutuverkosto
KOKO / Luovien alojen verkosto
Kulttuuriteemaryhmä